

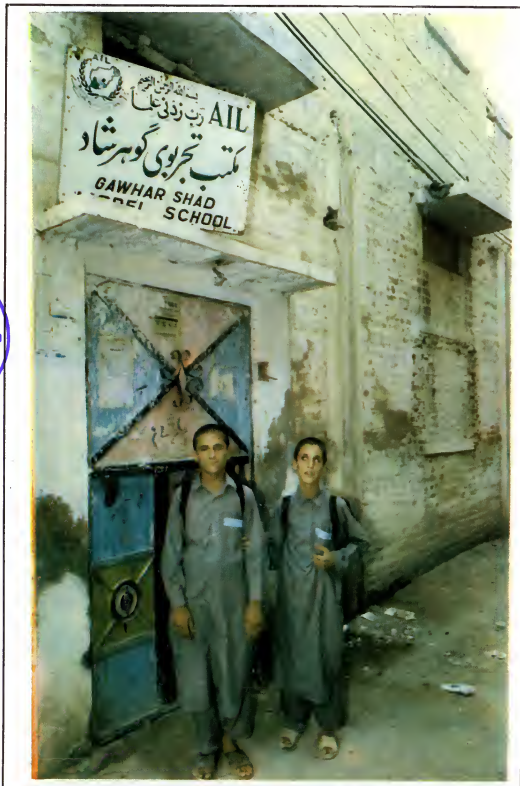
مجله انجمن نابینایان افغانستان - نشریه پنجم سال دوم

روشن دِلان

ROSHAN DILLAN

د افغانستان د نابینایانو د انجمن نشراتی اورگان
دوم کال - پنځمه ګڼه

د ۱۳۷۸ د زمري - وري او تله هـ ش ۱۹۹۹ د اګست - سپتمبر او اکتوبر د میاشتو دری میاشتنی خبرونه

در تصویر دو تن از شاگردان لیلیه انجمن نابینایان افغانستان در جریان رفتن به مکتب گرهر شاد بیګم

در برگهای این شماره

- ۱- سرمقاله ۱
- ۲- راپورتاژ کوتاه از افتتاح لیلیه انجمن نابینایان افغانستان ۳-۲
- ۳- د افغانستان نابینایانو انجمن د نمایندگیود معرفی په سلسله کی قاری هدایت الله ۵-۴
- ۴- پیام صدر انجمن نابینایان افغانستان ۷-۶
- ۵- څلورم کنفرانس اودهغه نتایج ۸
- ۶- شعر و ادب ۹
- ۷- کرم ۹
- ۸- د یوی نابینا خور سره مرکه (فریده) ۱۰
- ۹- کمیته زنان انجمن نابینایان افغانستان و دومین کنفرانس آن ۱۱
- ۱۰- نابینائی و عوامل آن (مطلب طبی) ۱۲
- ۱۱- د لوېوسامان که چاودیدونکی ماړین ۱۳
- ۱۲- مقام والای استاد ۱۴
- ۱۳- له وطن سره مینه په فرکولورکی آدبیاتوکی ۱۴
- ۱۴- راپور ربع وار ۱۵
- ۱۵- تاسیس وایجاد بورډ رهبری وکیته ها در انجمن ۱۶

سرمقاله

انجمن نایبانیان افغانستان در شرایط دشوار تاسیس و آغاز به کار نمود. آن هم در دیار هجرت و دوری از میهن ولی خوش بختانه در مدت اندک کمتر از چهار سال عمر خویش کار های ثمر بخشی را ایفا نموده و موفقیت های قابل ملاحظه را کما می نموده است.

چهارمین کنفرانس انجمن که در ماه جون سال روان دایر گردید وظایف جدیدی را در برابر انجمن قرار داد. کنفرانس صدر، رئیس و بورد رهبری جدید را برای انجمن انتخاب نمود و آنرا از حالت نسبی انحطاط و رکود بیرون کشید. اکنون انجمن بار و حبه همکاری و همبستگی هر چه بیشتر کار و فعالیت می نماید.

به خاطر اجرای هر چه بهتر وظایف مطروحه، انجمن نظام اداری و تشکیلاتی خویش

را به گونه هماهنگ و مؤثر ایجاد نموده و مهمتر از همه شکل رهبری جمعی و مشورتی را برای انجمن در نظر گرفت که اینک ما در جریان سه ماه بعد از کنفرانس شاهد نتایج و دست آورد های مشر و عالی آن بوده ایم. ما نباید فراموش نمایم که عدم همکاری و ضعف عده از مسئولین قبلی انجمن چه نتایج ناگوار برای ما به ارمغان آورد و در نتیجه چگونه در راه رسانیدن خدمات انجمن به نایبانیان اثرات منفی و ناگوار را از خود بجا گذاشت.

مجله روشن دلان ارگان نشراتی انجمن نایبانیان افغانستان که از اثر مساعدت مالی موسسه محترم (CDAP) یا موسسه باز توانایی همه جانبه معیورین افغان نشر میگردد چهارمین شماره آن در ماه می سال جاری در دسترس

خوانندگان عزیز قرار گرفت و هم زمان با آن مدت کار پروژه نشر مجله نیز به پایان رسید.

و اینک شماره پنجم آنرا انجمن نایبانیان افغانستان از امکانات بسیار محدود مالی خویش به چاپ میرساند.

ما درین زمینه پیشنهادات همکاری مالی را در سال آینده میلادی به موسسه (CDAP) رسانیده ایم و آرزو مندیم آن موسسه محترم این خواست نایبانیان افغان را لبیک گفته آنها و سایر موسسات و مراجع خیریه مارا درین مورد یاری رسانند تا باشد در اجرای هر چه بیشتر خدمات فرهنگی برای نایبانیان نایل آیم.

الهی غنچه امید بکشای گلی از روضه جاوید بنمای

راپورتاژ کوتاه از لیلیه انجمن نابینایان افغانستان

نویسنده ب : بقا

توافق کامل با خانواده های آنها شامل لیلیه گردیدند عوامل نابینایی آنان مختلف بوده و در بسیاری موارد ناشی از حوادث جنگ میباشند.

به گونه .

مثال احمداله
طفل ۱۲ سال
از شهر کابل
میباشد که از
اثر انفجار ماین
چشمان او نابینا
و دست راست
اش از ناحیه پند
قطع میباشد .
انجمن نابینایان
افغانستان
درمفاهمه
با اتحادیه
نابینایان ناری
پروگرام همه

يك باب لیلیه برای اطفال یتیم و بی سرپرست نمود و توانست درماه اپریل سال جاری آنرا بصورت عملی در شهر پشاور پاکستان ایجاد و فعال نماید.

یکی از اهداف عمده تاسیس انجمن نابینایان افغانستان باز توانایی و خود کفا بودن نابینایان میباشد که میتوانیم از طریق دادن تعلیمات مربییتی ، با

سواد بودن

وگرفت

آموزش های

مسلکی

و حرفوی به

تحقق این

اهداف والای

انسانی نایل

آیم.

بصورت

طبیعی اطفال

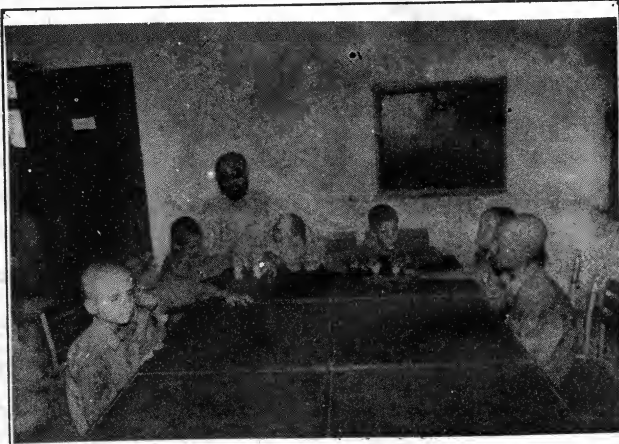
نابینا بیشتر

از کلان

سالان آماده

فراگیری

تعلیمات

متذکره می باشند و از طرف دیگر در نتیجه ادامه دو ده خونین جنگ بسیاری از خانواده های افغان بی خانمان ، آواره وی سرپرست مانده و در شرایط طاقت فرسای فقر و تنگ دستی امرار حیات می نمایند.

درین خانواده ها عده کثیری از اطفال ، معلول و نابینا بوده و نسبت عوامل متعدد از امکانات رفتن به مکاتب و مدارس محروم میباشند . بدین اساس انجمن در قدم اول اقدام به ایجاد

جانبه و متوازن را جهت رهايش و تعليم و تربيه آنان در نظر گرفته اطفال طبق نورم معينه به صورت ۲۴ ساعته اعاشه و اباته می شوند. قاری هدایت الله (همت یار) معلم لیلیه انجمن در این باره میگویند که برای اطفال تمام تسهیلات رهايشی در نظر گرفته شده اطاق های پاک با تشناب های مدرن بستره های پاک و چپرکت های دو منزلت جهت استفاده شان مهیا گردیده است همچنان در مورد نظافت آنان توجه کامل

منابع مادی این پروژه توسط اتحادیه نابینایان ناری قبول گردیده و در مرحله اول به تعداد (۲۰) تن از اطفال پانینتر از سنین ۱۴ ساله که عمدتاً یتیم وی سرپرست می باشند واجد شرایط دخول آن شناخته شده اند.

این اطفال ابتداء از داخل کشور و کمپ های مهاجرین افغان در پشاور و اطراف آن توسط کارمندان انجمن سردی و شناسایی گردیده اطفال مستحق بعد از طی مراحل اداری در

غزل

از عراقی

زدو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی

چکنم که هست اینها گل باغ آشنایی

همه شب نهاده ام سرچوسگان برآستان

که رقیب درنیاید به بهانه ، گدایی

مژه ها و چشم شوخش بنظر چنان نماید

که میان سنبلستان چرد آهوی ختانی

زفراق چون تنالم من دل شکسته چون نی

که بسوخت بند بندم زحرارت جدایی

درگلستان چشمم زچه روهمیشه باز است

بامید آنکه شاید توبه چشم من درایی

سربرگ گل ندارم به چه روروم به گلشن

که شنیده ام ز گلها همه بوی بیوفایی

بکدام مذهب است این به کدام ملت است این

که کشند عاشقی را که تو عاشقم چرایی

بطواف کعبه رفتم به حرم رهم ندادند

که بیزون درچه کردی که درون خانه آیی

به قمار خانه رفتم هم پاکباز دیدم

چو به صومعه رسیدم هم زاهد ریایی

در دیرمیزدم من ز درون ندا برآمد

که در در عراقی که تو آشنای مایی

به عمل آمده لباس های شان وقتاً
فوقاً تبدیل وشت و شوی میگردند
همچنان غذای ۲۴ ساعته بانورم عالی
برایشان طبع و آماده میگردد. در ایام
تعطیل آخر هفته شاگردانیکه ازساحات
نزدیک هستند بافامیل های خویش دید
و باز دید نموده و برنامه های تفریحی
نیز شامل پروگرام آنان میباشد.

محترم محمد احسان (فیاض) معلم
بریل در لیلیه انجمن ناپنیان در رابطه
با برنامه های تعلیمی و تربیوی انجمن
میگویند ، شاگردانیکه باخط بریل
آشنایی داشته باشند بعد از سپری نمودن
امتحانات سویه شامل صنوف مختلف
مکاتب و مدارس شهر پشاور گردیده
برای بقیه آنان توسط استادان بریل
پروگرام آموزش سواد پیش برده می
شود . همچنان طبق تقسیم اوقات
معینه ساعات حفظ قرآنکریم ،
ادبیات، انگلیسی و اخلاق تدریس
گردیده که شامل برنامه های سپورتی
و کلتوری دیگر نیز می باشد.

البته اطفال درلیلیه اعاشه و اباالطه
میگردند اما تعلیمات آنها در مکاتب
عادی پیش برده می شود تا اکنون ۸
طفل لیلیه شامل صنف اول مکتب گوهر
شاد شده اند.

محترم شیرین آقا سکرتر جنرال
انجمن ناپنیان افغانستان در رابطه با
اداره لیلیه و پلان های آینده آن
معلومات لازم ارایه نموده افزودن .
امورات اداری و خدماتی لیلیه توسط
مسئولین دفتر مرکزی انجمن به شکل
بسیار عالی و درست تنظیم گردیده و از
نحوه اجرای کامل آن مراقبت جدی به
عمل می آید امید است این پروژه
درسال نو میلادی انکشاف مزید یافته
وسلسله خدمات آن درداخل کشورنیز
اجرا و عملی گردد.

اداره مجله در شماره های آینده
مصاحبه های را در رابطه با زندگی
تعدادی ازین اطفال تهیه و بدست نشر
خواهد سپرد.

لاد اوو کالونه وو چی د ننگرهار د
نجم المدارس په مدرسه کی بی په
لوستو پیل وکړ او تر نهم ټولگی
پوری بی په هماغه مدرسه کی
سبق ولوست .

په همدی کلونو کی و چی د
نور د بدمرغي او خونړي کودتا
تیاره سوري د وطن په هر گود
تیاره خوره کړي وه . نو ځکه خو
په ۱۳۵۹ کال کی د هغه کورنی
پاکستان ته په هجرت کولو اړه
شوه اود زیاتو ستونزو او
زحمتونو تر گاللو وروسته
پېښور ته راوړسېدل .

د هجرت په همدی سختو
کلونو کی و و چی زلمي هدایت الله
له ټولو ستونزو و سره سره خپلو
زده کړو ته هم ادامه ورکړه او تر
دولسم ټولگی پوري د سېد جمال
الدین لېسه پای ته ورسوله .

د ۱۳۶۱ کال منی و و چی د
هغه د ژوند یونوی خوله مسؤلیت
څخه ډک پړاو پیل شو . هو کی
هغه له ځان سره د وطن
د خپلواکی مرچل ته د ورتلو
فیصله وکړه .

د افغان ولس دغه نومیالی
اتل ، پوره اوده کاله د هیواد ، د

خوا به چی سترگی یی تیاره شوی د شاهین نظر
دابلې دیوی دی په تور تم کسی به ځلیری لا
باد توری شپې په سپیده داغ کی د رنای زیری
ستوری د سبا شوی پلوشی په بی خور پری لا

ته وروډه انگه ، او په زیاتۍ
بهادری سره بی خپلې روښانې
ستړگي د وطن د مورد فتح
او عزت د خوندی ساتلو په لپاره
کی قربان کړي د هغه رنگ ونه ،
پیاوړي او غښتلی اندام ، ښکلی
او ښایسته ځواني د هغه د لوی
زړه اولور همت څرگندونه کوي ،
اود افغانی شمله ورو ، نوی
حماسی په مېوند کی د ملالی د
سردسالو بادونه بیار ا تازه او
لاتی پرقین کوي .

د ۱۳۴۵ لمريز کال و و چی د
ننگرهار د سره رود د هدی د آڅند
زاده گانو له لویي کورنی څخه د
مولوی رحمت الله په کور کی یو
ماشوم و غیږیداو نوم یی ورته
هدایت الله کیښود .

یو ځل بیا د خپل خور هیواد ،
د رزمونو او حماسو له ویاړلي
تاریخ څخه یوډله ژرېنه پاڼه را
اړوو ، اود یوې داسې ځلانده
څیری له ژوند سره آشنا کړو چی
په میرانه له کیرلیچونو اولورو
ژورو څخه تیر پړي اود بی شمیره
ستونزو او کړاوونو تر گاللو
وروسته هسکه غاړه د ویاړونو
اویاړیو سر منزل ته ځان رسوی د
ننگونو او رزمونو دغه نومیالی
شاه زلمی قاری هدایت الله
همت بار دي چی د تاند څلمی
توب په عمر یی د اسلامی
افغانی جذبې په درلودلو سره
بهرینو یرغلگرو ځواکونو په
وړاندی مقاومت سپېلي سنگر

ختیځو، جنوبي او مرکزي سيمو په ډيرو سنگرونو او مرجو کې په اتل والي سره و جنگيد، او بهرنيو يرغل گروځواکونو ته يې سخت گذارونه ورکړل.

ترڅو د ۱۳۶۷ کال د جدي د مياشتي د دولسمي ورځي ماسپېښين ووچي د لوگر د ولايت د محمد آغي د قندهاري پل په سيمه کې له دښمن سره د يوې مخامخ جگړې په وخت کې هغه د توپو د يوې گولي په پارچو ولگيد. اود مخ اوسر په ناحيه کې سخت ژوبل شو. د هغه د مرچل ملگرو غازبانو د دوه ويښت کلن زلي هدايت الله په تپي کيدو اوښکي تويي کړي، اوښکي، چي بيا د دنگو غرونو يو زمري اود لوړو سردرو ټول شاهين په خپلو سرو وېنو کې رنگ شو او په خاورو کې راپريوت.

هغه په داسي حال کې چي د ژوندي پاته کيدو چانس يې ډير کم ښکارېده پېښور ته راوړسول شو. بيا نو هغه پاته شو درنځ بستر، بي شمېره دردونه

اورنځونه دلته او په ځېنو نورو بهرنيو ملکونو کې يې په کلونو کلونو علاج او تدوي دوام وموند د جراحي گڼ شمير عمليات ورباندې ترسره شول. د سترگو دېدې د تل لپاره له لاسه ورکړ، خودمخ پاتي برخي يې د پلاستېکي جراحي په نتيجه کې له تپونو څخه راجوري شوي.

هدايت الله همت يار د زماني له دغه ستونزمن آزمابښت څخه هم سرلوري راووت. اود ژوند ناخوالو سره يې د مقاومت لاره ځانته غوره کړه تر هر څه ورباندې يې د قرآن کريم د بشپړ حفظ تصميم ونيو. اود دوو کلونو په موده کې د همدې ستر کار په تر سره کولو بريالي شو. البته د قرآن شريف له حفظ سره يې له پخوانه مېنه وه. او په تير د بيا دخپل استاد قاري برکت الله سليم له آواز سره چي د هغوي په غيږ کې يې له کستونو څخه استفاده کړي وه اودلته يې په سپين جماعت کې قاري محمد داود صاحب د حفظ استاد وو.

کله چي قاري همت يار

صاحب د عظيم الشان قرآن له حفظ څخه فارغ شو په خپله يې هم د حفاظو په روزلو پيل وکړ او په يو شمېر مدارسو کې له هغې جملې نه د بي بي فاطمه الزهراء د تعليم القرآن مدرسه کې استاد شو.

اوس، اوس محترم ورور قاري هدايت الله ته د افغانستان نابېناانو انجمن اولييه کې يو شمير مهم مسئوليتونه ورپه غاړه دي. او همداراز د پېښور افغان مهاجرينو په کمپنو کې د نابېناانو استازي هم دي.

قاري هدايت الله همت بار همدا تير کال واده وکړ او د هغوي ميرمن هم د قرآن کريم د درويښتو سپارو حافظه ده.

موږ په آخر کې گران ورور همت بار اود هغوي درني کورني ته د لوی څښتن له ذرياره څخه د نیک مرغه اوسو کاله ژوند هيله کسو او په گران وطن کې د سراسري صلحي د تايمين لپاره د هغوي په دعاگانو سره آمين واېو.

پیام صدر انجمن نابینایان افغانستان بمناسبت

دومین کنفرانس زنان نابینای افغان

خواهران روشندل و میهمانان گرامی:
السلام علیکم ورحمة الله و برکاته!

نخست تشریف آوری شمارا در محفل امروزی خیر مقدم گفته متذکرمی شوم قسمیکه همه می دانیم در هر کشور نابینایان وجود دارند مگر در کشور های عقب مانده مانند وطن عزیز ما افغانستان نسبت حوادث طبیعی و امراض گوناگون تعداد نابینایان بیشتر میباشد.

هکذا جنگ های خاغان سوز بیست سال اخیر یکتعداد زیاد هم میهنان ما را معلول، معیوب، نابینا و بار دوش جامعه ساخته است که شاید تعداد شان به هزار ها نفر برسد. حضار گرامی! منکه خودم نیز نابینا بوده و از مشکلات که دامنگیر نابینایان میباشد آگاه بوده و بخوبی می دانستم و فکر این شدم که بطور بتوانم به هم قطاران وهم میهنان نابینای خود مصدر خدمت شده و آنها را درجهت بهبود بخشیدن وضع زندگی و متکی بخود شدن شان یاری رسانم.

همان بود که در صدد ایجاد انجمن نابینایان افغانستان شده تا بالاخره به لطف خداوند (ج) و همکاری صادقانه عده از خواهران و برادران نابینای خویش توانستیم انجمن نابینایان را به منظور رفاه و

آسایش نابینایان افغانستان بتاریخ شانزدهم می ۱۹۹۶ میلادی مطابق ۲۸ ثور ۱۳۷۵ هـ ش طی کنفرانسی که به اشتراک بیشتر از (۲۰۰) نفر نابینایان از ولایات مختلف افغانستان و نابینایان مهاجر مقیم کمپ های پشاور بشمول شاهد احمد میمن رئیس اسبق اتحادیه نابینایان آسیا در کمپ کچه گری واقع پشاور تدویر یافت برای اولین بار روی اهداف ذیل تاسیس و افتتاح نمایم.

۱- آغاز و انکشاف فعالیت های اجتماعی و فرهنگی برای نابینایان.

۲- این انجمن بدون در نظر داشت هر نوع تبعیض نژادی، لسانی، ملی و منطقوی برای تمام نابینایان محترم خدمت مینماید.

۳- سعی و تلاش می ورزد تا نابینایان را در راه خود کفا بودن و عضو سودمند جامعه شدن توانایی بخشد.

۴- جلب توجه مقامات ملی و بین المللی برای بهبود وضع زندگی نابینایان.

۵- مساعد ساختن زمینه تعلیم و تربیه و آموزش مسلکی و حرفوی برای نابینایان.

۶- تلاش جهت مهیا ساختن وسایل ضروری و معاونت ها به نابینایان.

۷- انکشاف همکاری مشعر و

ایجاد تفاهم بین نابینایان و سایر افراد جامعه.

۸- سروی نابینایان افغانستان.
۹- فراهم نمودن زمینه کار و شرایط زندگی برای نابینایان.

خواهران گرامی!

باید متذکر شوم که انجمن نابینایان به آسانی و ساده گی ایجاد نشده بلکه با قبول زحمات خستگی ناپذیر برادران و خواهران نابینا و کم بین ما ایجاد شده و بخاطر بر آورده ساختن اهداف و مقاصد فوق الذکر سعی و تلاش زیاد بخرج داده است.

گرچه از تاسیس انجمن نابینایان وقت زیادی نگذشته با آتم با وصف مشکلات زیاد توانسته است کار های مشر و شمر بخشی را بخاطر بهبود بخشیدن وضع زندگی و تعلیم و تربیه نابینایان به کمک موسسات داخلی و خارجی انجام دهد.

بطور بسیار فشرده گفته می توانم که انجمن نابینایان بیشتر از یک هزار نابینا عضو داشته که از جمله ۳۰۰ نابینا را در بخش های تعلیم و تربیه از قبیل موبلنی (رفت و آمد با عصا) و خط بریل (خط نابینایی) و امور مسلکی و حرفوی از قبیل چاروب بانی، موهر بانی، چچکی سازی، سیم پیچی و غیره آموزش داده و هم چنان توانسته پنج دفتر مجهز را در کابل، ننگرهار، مزار شریف، هرات و پشاور و ۱۱

نماینده‌ی رادر ولایات افغانستان و سه نمایندگی رادر ساحات صوبه سرحد پاکستان و یک باب لیلیه را برای بیست نفر اطفال یتیم نابینا در شهر پشاور ایجاد که در آن پروگرامهای تعلیمی و تربیتی بشمول حفظ قرآن کریم مدنظر گرفته شده است و هم راجسترو وزارت محترم پلان امارت اسلامی افغانستان و عضویت اتحادیه های نابینایان آسیا و جهانی را حاصل نموده و به انجمن حیثیت ملی و بین المللی بخشیده است .

بخاطر شناسایی و تبادل افکار نابینایان افغانستان با نابینایان آسیا و جهانی نمایندگان انجمن نابینایان افغانستان در کنفرانسهای اتحادیه های نابینایان آسیایی و جهانی اشراک ورزیده ومشکلات نابینایان افغانستان را به آنها رسانیده و از تجارب آنها بخاطر بهبود بخشیدن وضع زندگی نابینایان استفاده کرده و روابط حسنه با آن انجمن ها بر قرار نموده است .

خواهران گرامی ! باید صادقانه بگویم که بخاطر پیشبرد اهداف و مقاصد انسانی انجمن و خدمت گزاری بیشتر برای نابینایان نیازمند این انجمن به همکاری همه خواهران و برادران نابینا ضرورت دارد تا همه شما دست بدست هم داده مسوولین انجمن نابینایان را در راه خدمت گذاری بیشتر مشوره های سودمند داده یاری رسانیده چنانچه عده از نابینایان محترم ما چنین همکاری های را با انجمن نموده اند که خدمات شان قابل قدر میباشد مگر هستند نابینایانی که متاسفانه و بدبختانه

فرباشا اشخاص مغرض را خورده با استفاده از شرایط موجود آگاهانه و نا آگاهانه با براه انداختن تبلیغات سوء میخواستند بخاطر بر آورده ساختن نیات شوم و کسب قدرت مانع انکشاف انجمن نابینایان شوند که آنهم جز شرمساری برای خود شان چیز دیگری بار نیآورده و نخواهند آورد .

زیرا ما مطابق اهداف و مقاصد انجمن نابینایان که قبلا نیز تذکر یافت جز خدمت به نابینایان هدف دیگر نداریم .

پس به همه ما و شما لازم و ضروری است که بخاطر بر آورده ساختن اهداف انسانی و ساختن يك انجمن قوی با هم دست همکاری داده متحده امورات مربوطه انجمن را پیش برده ، نگذاریم که اشخاص مغرض بین نابینایان تفرقه ایجاد کرده و مانع انکشاف انجمن نابینایان گردند

من یکبار دیگر به تمام خواهران و برادران نابینای خویش وعده می سپارم که با عزم خلل ناپذیر و اراده قوی و اتکاء به خداوند (ج) در جهت انکشاف و پیشبرد اهداف انسانی انجمن نابینایان از هیچ گونه سعی وتلاش دریغ نکرده و به هیچ کسی اجازه نخواهم داد که مانع خدمت گذاری ما به نابینایان عزیز شوند.

خواهران ما باید بدانند که اکثر کشور ها انجمن های نابینایان داشته که بعضی شان عضویت اتحادیه جهانی را نیز دارا میباشد. همین طور هر انجمن دارای کمیته های زنان بوده این کمیته ها به سطح

کشور های خود و جهان کنفرانسهای بخاطر بهبود وضع زندگی نابینایان و دریافت راه های بهتر و خویشتن جهت خود کفایی نابینایان تدویر میکنند. که خوشبختانه کمیته زنان انجمن نابینایان افغانستان در حال حاضر دومین کنفرانس خویش را تدویر می نماید.

خواهران گرامی ! شما خود را تنها فکر نکنید باید بخاطر انکشاف وجستجوی راه های مناسب جهت متکی بخود ساختن نابینایان سعی و تلاش نموده و کمیته خویش را انکشاف داده و روابط خوب و حسنه را با کمیته های زنان انجمن های جهانی و سایر موسسات داخلی و خارجی بر قرار نمایند و از تجارب ونظریات نیک شان استفاده نمایند.

لازم است که نماینده شما در آن کنفرانسها اشترک نموده و از تجارب آنها استفاده بعمل آورد.

ازاینکه کمیته زنان انجمن نابینایان افغانستان جدید تشکیل میباشد لذا از تمام خواهران نابینای عزیز وخواهران گرامی که درموسسات ایفا وظیفه مینمایند صمیمانه تقاضا بعمل میآوریم که بخاطر انکشاف و پیشرفت کمیته زنان انجمن نابینایان از هیچ نوع همکاری صادقانه وخواهرانه دریغ نفرموده بمنون سازید.

دراخیر موفقیت های هر چه بیشتر تان را در راه خدمت به نابینایان و ساختن يك کمیته قوی زنان از خداوند (ج) خواهانم .

و من الله التوفیق

غلام صدیق

صدر انجمن نابینایان افغانستان

د افغانستان د نایب نمایانو انجمن څلورم کنفرانس او د هغه نتایج

محترم عزت الله (آرمان) ته د غونډې د پرمخ بېولو چارې وسپارل شوی. او لمړي محسبوم ورو غلام صديق د افغانستان د نایب نمایانو انجمن مؤسس د انجمن د ایجاد او اهدافو په هکله بشپړې خبرې وکړې او د انجمن مسؤلین یې خپلو دندو او مسؤلیتونو ته څېر کړل. اوډ یوایی او وروړولې لور ته یې رابېل.

وروسته یې رابېل،
د کنفرانس
ګډونکو د هغوی
له خنځر ګندونو څخه
د صلاحتو په ترڅ کې د
هغوی له لور
خدمتونو څخه په
قصد دانی د لاریانو
خدمتونو او مرستو
په خاطر لور هم
انجمن ته امکانات
او لاری چارې برابر
کړای شي. هبله
څرګنده شو وروسته
بیا د افغانستان
نایب نمایانو انجمن

سکرتر جنرال محترم شریڼ آقا (اقبال) په تیر یوه کال کې د انجمن د کارونو او فعالیتونو په اړوند خبرې وکړې او هر اړخیز معلومات یې وړاندې کړل چې د حاضرینو تائید او علاقې ورو څرګند.

بې ګډونکو استازو په خپل وار سره یوه بل پسې په خپلو ولایاتو کې د کار او فعالیت په هکله خبرې وکړې او معلومات یې ورکړل. یو شمیر استازو د مرکزي انجمن د ځینو محسبونو کار نیمګړي تیاو ته ګوته ونيوله او انتقادي بحث یې ورباندې وکړ وروسته بیا د انجمن د مالی اود یوه پوښتنو چارو د نظرنګوالی په هکله د پلټنې

ځینو شخصي معاذېرو له امله په کنفرانس کې په کېدونکو لېوالتیاو نه شول. که څه هم محترم قاري عبدالله عارفی د هرات غاښنده له کنفرانس څخه څه موده وروسته پېښور ته راوړسېد. او د کنفرانس نتایج یې تائید کړل. کنفرانس کې د افغانستان نایب نمایان انجمن د

د انجمن د اساسي د احکامو او موازينو په اساس د انجمن کالني کنفرانس د هغه د تصمیم نیولو تر ټولو لوړه او عمده مرجع ګڼل کېږي چې د انجمن د مشر تابه هېڅيت مرکزي اپراتو او کارمندانو او له ولاياتو څخه د انجمن د استازو په ګډون جوړېږي. د افغانستان نایب نمایان انجمن تر

اوسه پورې
څلور کنفرانسو
نه د اېږکۍ چې
لمړنی یې هماغه
مؤسس
کنفرانس وو.

۱۹۹۶
میلادی کال د
مې د میاشتي
په اولسمه نېټه
د نایب نمایانو
(۱۵۰۰) څنډو
استازو په
ګډون د کچه
ګډون په کمپ
کې د آسیا
د نایب نمایانو

کار او فعالیت اود هغه د راتلونکي په هکله ډېرې ستړي او داهېت څخه ډکې فیصلې وشوې د ولایاتو د استازو او وروړو ګډون کوونکو لپاره د انجمن مرکزي دفتر از لېلي سره سره د پېښور ښار په یوه هوټل کې هم د استوګنې بشپړ تیارې تر سره شوي وو. د کنفرانس کارد جون د مېاشتي د اتلسمې نېټې له ماسپېښنې څخه وروسته د افغانستان د نایب نمایانو انجمن د کابل ښار د غاښنده محترم قاري صاحب حکم خان له خوا د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آياتونو په لوستلو سره پېل شو.

وروسته بیا د انجمن د اداري چارو مسئول

اتحادي د وخت رئیس شاه محمد مېمن په اشتراک تاسیس شو.

دوه کنفرانس د جلال آباد په ښار کې په ۱۹۹۷ کال د اګسټ له ډېرشمې څخه د سپتمبر تر لړۍ نېټې پورې او دویم کنفرانس همدا تیر کال د مې له نهمې څخه د ډبرو ورځو له پاره د کابل په ښار کې. او څلورم او وروستي کنفرانس سر کال د جون له اتلسمې څخه تر شلمې نېټې د پېښور په ښار کې د اېږ شو. د دغه کنفرانس په کار کې له هېواد څخه دننه او دلته د افغاني مهاجرو له کمېونو څخه د نایب نمایانو استازو ګډون کړی وو چې یوازې د هرات او د وردګو د ولایاتو استازو د

وړوټ دوستت دارم

ای میهن عزیز من ای سر زمین من

ای قلب آسیا تو بهشت برین من

دور از تو گشته ایم بسی رنجور گشته ایم

ای راحت روان من ای نوازنین من

هر صبحدم نسیم سحر بویت آورد

در سینه می طپد دلی زار و حزین من

دردمند دل فگار ترا این دوعا بود

بادا فدای نام توجان شیرین من

حقیقت

عزیزه صدیقی

ژوند کی هرچا هرڅه ورک کړي
خو!

زما ژوند ؟!

ډیرینه خواړه ، خواړه ، خواړه ورک کړي
زه دهغه په لټه !

له لرو-لرو لارو

په مسافره ، پرده بې راغلی

اوږه ؟!

زه ئی موندلی نشم

څکه چی؟

ژوند دی دخوبونو تعبیر

زه ښه وینه مدام

زه مې گواهه دی په دی

چی هغه ورځ به راشي

چی ټول خوبونه حقیقت شي زما

برادر محترم سيد آقا خان کارمند ليليه انجينر نابينيان
افغانستان مطلبی را تحت عنوان (کرم) از ابوالمنی میرزا
عبدالقادربیدل برگزیده وجهت چاپ ونشریه اداره مجله
ارسال داشته اند ماز همکاري خوب آن برادر اظهار
سپاس وشکوان نموده اينک توجه خوانندگان عزيز را به
خوانش آن معطوف مي نماييم.

از مرزا عبدالقادر بیدل (کرم)

معنی کرم در جميع احوال پسرور و طبنايع
کوشیدن است و در همه اوقات پرضای دل ها
جوشیدن ، بينوايانرا به درهم و دينار نواختن
، و بیمارانرا به عیادت و مداوا خرسند ساختن
امداد نابینيان بدست گیری عصایی واعانت
گم گشتگان به تحريك درایی آبله پایان
را تکلیف رستار نمودن و بيدماغان را به
صحبت دعوت نفرمودن ، پیش ناتوانان ترك
اظهار توانایی ، و در چشم مفلسان تغافل
اوضاع خود آرایي ، برقبور تکبیر گفتن
وفاتحه خواندن و در زمین ها آب پاشیدن
ونهل شانندن ، غایبانرا به نیکی یادی
وحاضران را به مدارا امدادی ، خلاصه
بقدر طاقت زبان جزیه عرض فوايد نیاراستن
و بقدر امکان از هیچکس غیر از عذر
نخواستن از این عالم هرچه پردازند از شعبه
های جود وسخاست و از این دست آنچه از
دست بر آید از شیوه های مروت و وفا .

له یوی نابینا خور سره مرکه

یو کمیسیون د دوو تنو استازو قاریمېر زمان د دیر باجوړ غاښه محترم جمال الدین عصمتي د مزار شریف ولایت غاښه اوغلام جیلاني په گهڼون وټاکل شول دغه کمیسیون مالی چاری وڅیړي او د خپل رپورټ لنډه یځی کنفرانس ته واوراو. څرگنده شوه چې د الحین مالی اواداری چاری په سمه توگه سمبال شوي او په دی برخه کی هېڅ ډول ستونزی نشته همداراز د غونډی دی تحریریهښت د ولایتو د استازو او گهڼونکو سالم اورغنده پېشنه دونه راټول کړل او د څیړلود پاره یی رئیس هېت ته وروسیارل.

د کنفرانس د کار په یله برخه کی په تشکیلاتي مسالو غور او بحث وشو. او د راپو په بشپړ اکثریت صدر، رئیس او سکرتر جنرال انتخاب شول. او پرېکړه وشوه چی وروسته د بیا د رهبري مشورتي بورډ او د الحین د کار کمیټی او دهغوی غړي اومسؤل هم وټاکل شي.

کنفرانس یوځل بیا د افغانستان نابینایانو د الحین پر پوړوالی او اتحاد ټاکید وکړ. او د راتلونکی له پاره یی الحین ته نوي او له مسئولیت څخه ډک وظایف وټاکل او له دی امله چی مخکینی اداري مرستیال د تعلیمی اومسلکی کمیټو مخکینیو مسؤلینو څپلی دندی په سمه توگه نوي تر سره کړي او کنفرانس ته د گزارش ورکولو او جواب ورکولو جوگه نه وژورر تأسف ښکاره اوڅرگند کړ.

د کنفرانس په پای کی د یوه او ماده یی پرېکړه لیک طرح د ښاغلی عزت الله (آرمان) له خوا لوستل شوه چی په هره ماده یی په بیلابیل ډول رای گیری تر سره او د راپو په بشپړ توافق تائید او ومنل شو وروسته بیا پرېکړه وشو چی د افغانستان نابینایانو الحین د علومو کنفرانس فبصلی او مصوبات په لیکلی توگه د اسلامي اسارت د پلان وزارت او شورو ټولو اوروندو او د پخلاقه مراجعو موسساتو ته واستول شي.

د کنفرانس کار په گران هیواد کی د بشپړی سولي د تامین او ترسره کیدو په دوعا په رسمی توگه پای ته ورسید.

او ذوق سره په ښاری پسو کی د انگلیسي کورس ته تگ راتگ کوي. تیر کال د A.P.O. نړیوال اتحادیې خوا د افغانستان د نابینانو ښځو په غاښدگی ښکاک ته لاره وه او ښی تجربی یی لاس ته راوړی او په دی ورځو کی فریده د یو بل سفر لپاره تبهاری نیسی هو داخل فریده د اسید ښځو داتحادی په بلنه دهغوی غونډي ته ور روانه ده.

هبله مند یو چی نړیوالی خیسریه موسسي د افغانستان د نابینانو الحین سره په مادی اومعنوي برخو کی زمونږ سره مرستی او همکاری وکړي ترڅو مونږه دهغوی دتجربو څخه استفاده وکړو او خپل ونورو نابینا خوښو ته ښه خدمت وکړو.

د ژوند غواڼو آرمانو ته هوسپیری زما مینه ناکړه اړه په سبڼه کی له څو ږیري زما مینه هسي نه چي له حالاتو مړای کېږي زما مینه د زړه سترگي مي پرانستی چی خنډيري زما مینه د سببا له اميدو سره لوبيري زما مینه

اودا ځل د پوی غلاند نابیناشیری یادونه کوو چي د یو خاص ذکاوت او استعداد لرونکی ده. تراوسه یی د ژوند ۱۶ سپرلی تیر کړيدي خو په کم عمر کی یی لوبو کارونو ته ملاتړلی ده. هو کی مونږه فریده خور باده وو. فریده د بی بی عاشبه صدیقه ۱۱ ټولگی زده کړونکی ده خپله دی ددو نورو نابیناوو خوښو سره د ښوونځي په درسونو کی کمک کوي اود هغوی ښوونکی ده. فریده په کور کی دنورو نابینا خوښو د پاره د بریل خط د (نابینایي خط) کتابونه هم لیکي. فریده همداراز د افغانستان نابینایانو د ټولنی د ښځو د کمیټي مسپوړوله سکرتره ده، د انگلیسي ژبي زده کړی سره سمخته علاقه لری او په ډیر شوق

څه دیوه ده په تورتم کی چی څلیری زما مینه آرمانی پیغله چی په سترگو می تیاره ده زه هغه سپڼه سپوږمي یم بیا د تورو ورځو شاته آغوستی یم چی خنډیری د اغزو په څو کو باندی. د تیارو سترگو له ویر په سبڼه کی یم داغلي

راوړه، راوړه په غزل کی د ژوندون نغمه (پریاله)
چی بی بیا په آوړیدلو تازه کېږي زما مینه

دومین کنفرانس کمیته زنان انجمن نابینایان افغانستان

دومین کنفرانس کمیته زنان انجمن بتاريخ ۲۶ ماه جولای ۱۹۹۹ میلادی در تالار کنفرانس های افغان رستوران شهر پشاور تدویر یافت.

در کارکنفرانس در حدود بیشتر از ۷۰ تن از اشتراک کنندگان و مهمانان دعوت گردیده و جریان آن از ساعت ۹ الی ۴ بعد از ظهر همان روز ادامه یافت جهت اشتراک در کنفرانس عده کشوری از خواهران نابینا از داخل کشور، شهر پشاور و کمپ های مهاجرین ناصرباغ، کچه گری، بده بیره، هریپور، و اکوره ختل حضور به هم رسانیده بودند.

که طی آن روی مسایل، پرابلم ها و پیشنهادات مربوط به کمیته زنان انجمن غور و بحث به عمل آمده و جهت بیرون رفت از آن تصمیم لازم اتخاذ گردید.

کار کنفرانس با قرائت آیه های چند از کلام الله مجید توسط خواهر نابینا محترمه زرخانگه آغاز گردید و بعداً محترمه فتانه گیلانی رئیس اجتماع زن افغان بیانیه، افتتاحیه را ایراد نموده که در آن از کار و فعالیت کمیته زنان انجمن قدردانی صورت گرفته و در راه دفاع از حقوق زنان و دختران نابینا ابراز همکاری هر چه بیشتر نمودند. همچنان محترمه فتانه گیلانی در جریان صحبت های شان از خدمات اجتماع زن افغان در سطح کشور معلومات ارایه نموده افزودند که در شرایط ناگوار سال های جنگ زنان

افغان بیشتر از دیگران آسیب دیده ما در راه تحقق حقوق بر حق و مشروع آنان مطابق احکام و موازین دین مبین اسلام و شریعت غراء محمدی (ص) کار و فعالیت می نمایم. آنها پیشنهاد به عمل آوردند. تا مشکلات و پرابلم های خواهران نابینا مستقیم از همه در صفحات نشریه زن افغان انعکاس یابد.

بعد از آن پیام محترم غلام صدیق صدر انجمن نابینایان افغانستان توسط محترمه نیما زمره کوردیناتور پروگرامهای کمیته زنان انجمن قرائت و مورد استقبال و تائید اشتراک کنندگان واقع گردید.

و بعداً محترمه سامعه فرزانه رئیس کمیته زنان انجمن نابینایان افغانستان گزارش کار و فعالیت آن کمیته را در طول یک سال گذشته به سمع اشتراک کنندگان رسانیده بعد از آن تنی چند از خواهران نابینا محترمه فریده، محترمه شاهینه، محترمه مرجانه، محترمه خان بی بی و محترمه ناهید پیرامون موضوعات مطرحه اجنداء، بالخصوص صحبت نموده و به تعقیب آن محترمه طاهره از موسسه (C-H-A) و برخی دیگر از خواهران نیز به نمایندگی از کانون ها و موسسات خویش صحبت نمودند.

در بخش دوم پروگرام و رکشاپ تحقیقی دایر گردید که اشتراک کنندگان کنفرانس درشش گروپ مختلف تقسیم و روی سوالات ارایه شده پیرامون مشکلات اجتماعی زنان نابینا صحبت و تبادل نظر نمودند از جمله موضوعات مورد بحث یکی هم (نابینا، تشکیل خانواده و تربیه اولاد) بود که حاضرین باعلاقه مندی هرچه بیشتر در اطراف آن ابراز نظر نموده و آنرا در حیات نابینایان یک مرحله عمده و اساسی دانسته که باید مورد توجه دایمی فامیل و خانواده های آنان باشد.

در قسمت دیگر کارکنفرانس هدایا و تحایفیکه توسط انجمن نابینایان افغانستان تهیه و تدارک گردیده بود بشماری از زنان و دختران ممتاز و پیش گام نابینا توزیع گردید. در قسمت پایانی کار کنفرانس متن قطعنامه قرائت و با توافق آراء مورد تائید کنفرانس قرار گرفت.

قطع نامه که طی پنج ماده به تصویب رسید به کمیته زنان انجمن و وظیفه سپرد تا در داخل کشور فعالیت های خویش را انکشاف و گسترش بخشیده و با طرح نمودن یک پلان منظم پیشبرد امورات تعلیمی و مسلکی را در بین خواهران نابینا هم آهنگ و منسجم سازد. کارکنفرانس با ایراد دعائیه توسط محترمه نفیسه خطیبی مسؤول بنیاد تعلیمی و فرهنگی خواهران به پایان برده شده در آخر نمایش گاه کارهای دستی خواهران نابینا افتتاح گردیده که حاضرین باعلاقه مندی تمام آنرا تماشا و در غرفه فروش نمایشگاه برخی از تولیدات به عرضه گذاشته شده بود.

عوامل و شیوع نابینایی 40 ملیون نابینا در جهان

نویسنده: دکتر نعمت الله شمس

قرار آمار سازمان صحت جهان (W.H.O) در سال ۱۹۹۵. تعداد نابینایان جهان

بالغ: (۴۰) ملیون انسان تخمین گردیده بود. بیشتر از (۱۱۰) ملیون انسان قوه دید ضعیف داشته و در معرض خطر نابینایی قرار دارد. در سال ۱۹۷۸ تعداد نابینایان جهان به ۲۸ ملیون و در سال ۱۹۹۰ به ۲۸ ملیون تخمین شده بود.

عوامل عمده نابینایی را در جهان عمدتاً پرده (cataract) کوکر (Trachoma) سیاه آب (glaucoma)، خنک چشمی (Onchaceriesis) تشکیل میدهد.

۵۸٪ نابینایان (۲۲ ملیون) اضافه تر از (۶۰) سال عمده داشته از جانب دیگر اطفال بین سنین صفر الی ۱۴ سال به ۱.۵ ملیون میرسد، ۱.۳٪ نابینایان جهان را تشکیل میدهد.

تعداد اشخاص بین سنین ۴۵ الی ۵۹ سال اند: ۱۲ ملیون نابینایان جهان را تشکیل میدهد که به اساس تحقیقات سازمان صحت جهان عوامل

عمده نابینایی عبارت اند از:

پرده (Cataract) ۴۱.۸٪ (۵۸۲۹۰۰۰) شخص، نابینا بوده که هم با عملیات جراحی قابل مداوم میباشد.

کوکر (Trachoma) در کشور های در حال رشد ۵.۰٪ عامل نابینایی را تشکیل داده با بهتر نمودن وضع صحت و مراعات حفظ الصحة محیطی، تهیه آب آشامیدنی صحت قابل وقایه می باشد.

سیاه آب (Glaucoma) ۱۳.۰٪ عامل نابینایی را تشکیل داده و Onchocariasis، بیشتر در ممالک افریقایی شیوع نموده عامل نابینایی (۳۶۰۰۰) نفر می باشد.

البته متذکر باید شد که بیشترین رقم های بالا در ممالک عقب مانده و رویه انکشاف زندگی مینمایند تقریباً ۷۵٪ نابینایان جهان در براعظم های جهان افریقا و آسیا زندگی مینمایند زیرا در این براعظم ها نفوس به سرعت در حال افزایش بوده و از سوی دیگر سطح خدمات صحتی و اقدامات وقایوی در سطح خیلی پائین قرار دارد. برعکس در ممالک مسترقي بایلد بر دن سطح خدمات صحتی اجتماعی و وقایوی تعداد نابینایان خیلی کمتر از این ارقام را تشکیل میدهد.

باید متذکر گردید که تعداد نابینایان که از اثر پرده نابینا اند و ۸۳٪ ۱۵ ملیون انسان را تشکیل میدهد به بشیار ساده گي با عمل جراحی قابل علاج بوده اما با تاسف در کشورهای در حال رشد و

فقر همچو امکانات وجود ندارد. کوکر که عامل ۱۵٪ نابینایان جهان را تشکیل میدهد میتوان با تهیه آب آشامیدنی صحتی شستشو و بهتر نمودن حفظ الصحة محیطی و وقایه نموده که با تاسف در بسیاری مناطق کشورهای در حال رشد همچو امکانات نیز وجود ندارد.

Glaama که عامل خطرناک و وحشتناک نابینایی بوده که با شروع خاموشانه، عدم آگاهی مردم از امراض و علائم این مرض عواقب غم انگیز دارد با افزایش خدمات صحتی و وقایوی میتوان در تدای به موقع این مرض و جلوگیری از عواقب آن از نابینایی جلوگیری نمود تحقیقات اخیر جهان نشان میدهد که کمبود ویتامین A عامل ۷۰٪ نابینایی اطفال (۵۰۰۰۰۰) طفل بوده که هر سال نابینا می شوند که با توصیه کپسول های ویتامین A و غذاهای حاوی ویتامین A مانند سبزیجات با برگ سبز و تیره زرد، کدو و غیره میتوان از چنین حالات جلوگیری نمود.

بلاخره جراحات که حادثه غم انگیز جهان بشمار میرود عامل دیگر نابینایی بوده که تخمیناً (۵۰۰۰۰) نفر سالانه در جهان از اثر آن نابینا میشود.

Refrencess

Community eye health journal vol.9 Issae N. 17
1999 Global Data on B(indness.

د انجمن په لیلیه کټی د یوه ماشوم د ژوند لنډه افسانه

د پ. (سليمان خیل) لیکنه

د لږ سامان که چاره پدوښکي ماښ:

د لیلیې دهر ماشوم ژوند او دهغه افسانه د دره د نو، نرغونو او کړانو پوداسی ښکاره انځور دی چی د ترخو ناخوالو او نه هیلیدو لږ ډول کیسې څرگندوی او بیا نوی بی سړی گوري چی: دهغوی په سبب څلو او معصومو څیرو د پتیم والی، نابینایي او بی وسي گردونه پریوتی له شونډو بی د ژوند موسکا لوټلي او دهغوی معصوم ذهن ته یی د یوه تل پاتی ویر پیرغام راوړی دی.

یو له هغو ماشومانو څخه تنکی زلی بختیار دی چی د مائین د یوې خونړی چاودنی پیښی یی په اوه کلنی کی د سترگو لید لوټلي او تیاره کړی دی.

هغه په ۱۳۶۶ هـ ش کال کی سترگی نړی ته پرانیستی، پلاریې د ننگرهار د ولایت د سره رود ولسوالی د کهه پور د کلی اوسیدونکی او بوخوار غریب بزگر ؤ.

هغه او کورنی یی د لمړني نارینه اولاد په زیریدلو زیاد خوښ شول او داسی یی انگیرله چی گوندي هم دا هلك به یی د لاس همسا شي. او بو ورځ به یی د ژوند په چارو کی مرستندوی او ملگري وی.

خو له بدې مرغه چی داسی ونشول. او هغه د دی پرځای چی په اوه کلنی کی ښوونځی ته لاړ شي برخه لیک یی له غمونو او تورقونو سره ملگر پخشو. هغه او دهغه کورنی یی په یوه همیشنی ویر کی پرېښودل.

د ۱۳۷۰ هـ ش کال د دویمې شپې ورځی وی چی ماشوم بختیار د خپل کور تر شا غونډیو کی له نورو ماشومانو سره لوبی کولی چی یو ناڅاپه. د یوه ناچا ودنی گولي د چاودیدلو زده بوژونو تنکی آواز هرڅه بدل کړل او هماغه د ماشومانو د لوبو او خوښیو

خدا گسانی یی د اوښکو او وینو پر یوه وېرجه حالت بدل کړل

له وړو کی بختیار سره هم بخت یاری ونکړه هغه (هوکی هغه) هم له نورو ماشومانو سره سخت ژوبل او ټپی شو. یوه لک چی د تاند څلمی توب په عمر کی وو او دغه ناچاودنی گولی یی پر کانی ټکوله خپل ژوند یی له لاسه ورکړ او گن شمیر نور په وینو او خاورو کی لیت پیت شول.

د بختیار سترگی سختی ژوبلی او ښی پښه یی ماته شوی وه

پلاریې له داسی اقتصادی ستونزو سره سره د تداوی او علاج لپاره پېښور ته راوړساده خو هغه (هوکی هغه) د تل لپاره نابینا شو او پښه یی په داسی حال کی چې د زنگانه سترگی یی نه وه نیمگړی روغه شوه د علاج او بیا رغاونې دغه ټول پړاونه دوو، دریو کلونو په مېسوده کی د زیاتو خواړو او ستونزو تر گاللو وروسته تر سره شول.

د اذی زموږ لپاره د جگړی او دهغی د پاتی شویو مرگوتنه سوغات او کورنی په ماتم او غم کی کینول.

یوه له دغو کورنېو څخه د بختیار کورنی و هغه په خپله وو چی له سخت انسانی تاښن سره مخ شو.

او ښتای چې په د عسمر تر پایه به یی خورونکی اثرات پر خپل ځای پاته شي.

بختیار تازه له روغتون څخه خپل کور ته ستون شوی ؤ چی ناڅاپه یوې کندی ته ور

پریوت او بو ځل بیایي همغه پښه په وړانه کی ماته شوه. اونړی وال سره صلیب د علاج لپاره جرمني ته واستاؤ او بیا نو ورو، ورو دمعه بیت اورنځوری له ارمانی ژوند سره عادت شو. بختیار وایي!

دوه، دری کاله کبیري چی په جلال آباد کی د یوې بحرني خبریه موسسې له لوری سروی اورا جستر شوم. او بیا دهغوی له لوری د بریل لېک لوست هم راته وښودل شو. او اوس له دی امله چی څه لیکلی او لوستلی شم د ویاړ او خوشي احساس کوم.

بختیار زیاتوی چی په همدی کلونو کی کورنی د قرآن کریم حفظ ته وهڅولم.

لمړی می په کلی کی حفظ پیل کړ او همدا تیر کالو چی د قرآن شریف د بشپړ

حفظ په خاطر پېښور ته راغلم او دلته می د حفظ القرآن په یوه مدرسه کی داخله وکړه خسود کلنی صرف د یوې اندازي پیسو ضرورت هم مالپاره گرانه خبره وه.

خو له نېکه. څه کله چی د روان کال په اپریل کی د افغانستان د نابینا پانو انجمن د

پتیمو اوبی سرپرستو نابینا ماشومانو لپاره یوه لیلیې پرانستل شوه نو زه هم د همدی

لیلیې په غږیتوب ومنل شوم. دلته زموږ د یزه ښه پالنه او روزنه کبیري او دهستو گنی

د یزه ښه اولوړ امکانات راته برابر شوی دي. موږ ته تعلیمی او مسلکی روزنه اود

موبلیټی ځانگړی زده کړی راکول کبیري اود ادی اوس استاد قاری رحمت گل صاحب

سره دهغوی په مدرسه کی د قرآن کریم د پنځمی سپاری حفظ تر سره کوم. په آخر

کی ما د هغوی له څرگندونو څخه مننه وکړه په راتلونکو گڼو کی به د لیلیې دنورو

ماشومانو د ژوند او کار په هکله معلومات ورکړو.

له وطن سره مینه په فلکوریکو ادبیاتو کی

که ستا په مینه می سرخی زه یی ورکومه
په زړه می خپل وطن یاد بېری
لکه د زانو قلقلی پسی کومه
وطن زما د تن جامه ده
د تن جامه به لکه گل غوندي ساقه
وطن می یی دی د سرو وگلو
زه یی بلبل د گل پرین ناری و همه
که پر وطن دي سرور نه کړ
زه به دا پاکي شدی نه دروېنمه
د وطن هر پوټي دوا ده
پری لړیدلی د وطن ښکلی بادونه

داولسی ادب یوه لویه اوڅوړه برخه لنډې ده چی
د لنډی دخلکو د پاکر احساساتو او افکارو
څرگندوی دی. په کلو، بانډو، غرونو، دښتو، په
رزم او بزم کی ویل شوی دی چی دا لنډی په پښتو
ادبیاتو کی یو خاص خوند اورنگ لری اود پښتنو د
ژوند یو انځور یی گڼل شو چې دلته د بیلگي په ډول
څو حماسی لنډی تاسو محترم دوستانو ته پړاندی
کوو.

د وطن ترخی می خوراک وای
خورک می نه وای د پردی وطن گلونه
وطنه ستا په مینه مست یم

از نابینای روشن دل جمال الدین عصمتي مقام والای استاد به مناسبت روز معلم

بخشیده ، فصاحت و بلاغت کلام را در آنها صیقل میدهی
«دست توانای توست که شعرا ، نویسندگان چون مولانای
بزرگ در پیچه های معنویت را برکشوده اند که بوسیدن این دست
ضروری ضروری»
بازوی توانای توست که چرخ اختراعات ، اکتشافات
و همه پیشرفت های بشر را دروئی این کره ، خاکی و فضایی
نیلگون در حرکت می آورد.
سلام مرا به پذیر ای نور ، ای استاد که من خسته ،
نابینا از بارگاه خداوند متعال (ج) برای توفیق آرزو
میکم چرا که موفقیت تو بلبختی را از جامعه دور میکند.

سلام بر تویی ستاره آسمان قلب من ، سلام بر تویی مشعل
دار علم و ادب ، که با چراغ معرفت خویش دنیا و دین را روشن
میکنی .
سلام بر تو ای استاد که اسم شریف تو در بین واژه ها
مانند نور میدرخشد . و چشم های جهل ظلمت و بی عدالتی
ها را خیره می سازد .
ای اختر تاب ناک ! گوشه ، از نور درخشان توبود که
ادیسن مخترع برق دنیای پهنار و مارا روشن ساخت . ای
مبارز راه حق !
مبارزه تولا و شمشیر نیست بلکه مبارزه علم و ادب
، دانش و خرد است تو با علم خویش روح انسان ها را طراوت

راپور اجرات ربع وار

انجمن نابینایان

۱- تدویر چهارمین کنفرانس غایندگان ولایات انجمن نابینایان افغانستان در شهر پشاور.

۲- افتتاح لیلیه برای بیست نفر اطفال یتیم نابینا در شهر پشاور.

۳- چاپ ۸۰ جلد کتاب های صنف های مختلف به خط بریل و توزیع آنها به شاگردان نابینا که شامل مکاتب میباشند جهت استفاده آنها.

۴- کسب عضویت انجمن نابینایان افغانستان در موسسه NACB

۵- شمولیت ۵۴ نفر اطفال نابینا در مدارس و مکاتب جهت آموزش دروس متداوله مکتب و حفظ قرآن کریم.

۶- تدویر دومین کنفرانس زنان نابینا در شهر پشاور.

۷- ایجاد بوردرهبری، کمیته های اداری، فرهنگی، تعلیمی، مسلکی و کمیته زنان در چوکات انجمن نابینایان افغانستان.

۸- تدریس دروس شمولیتی و خط بریل برای ۲۰ نفر اطفال یتیم نابینا از طرف معلمین مربوطه انجمن نابینایان در کپ های مهاجرین واقع پشاور.

۹- اشتراک هیئات انجمن نابینایان افغانستان در کنفرانس اتحادیه نابینایان آسیا که بتاريخ ۱۹۹۹ ر ۲۵-۲۱ در کولمبوتدویر یافت.

۱۰- تهیه مواد رساله مصور (بروشور) جهت چاپ و نشر.

۱۱- تهیه مواد شماره پنجم مجله

روشنندان جهت چاپ و نشر.

۱۲- تهیه و ترتیب فایل اطفال یتیم نابینای شامل لیلیه.

۱۳- واریسی از پیش برد پروگرامهای لیلیه اطفال یتیم نابینای مربوط انجمن نابینایان.

۱۴- تهیه نقشه های افغانستان و جهان به خط بریل بخاطر آشنایی نابینایان به آنها.

۱۵- تهیه مواد درسی برای شاگردان شامل لیلیه.

۱۶- تهیه کست های قرآن کریم شامل نعت شریف و ترانه ها جهت استفاده شاگردان.

۱۷- انجام مصاحبه های رادیویی با سرویس پستو و دري رادیو صدای امریکا و بی بی سی در مورد کار و فعالیت انجمن نابینایان افغانستان.

۱۸- تهیه یک فلم مستند از کار و فعالیت سه ونیم ساله انجمن نابینایان و ارسال یک کاپی از فلم متذکره به کنفرانس سالانه اتحادیه نابینایان آسیا منعقد کولمبو.

۱۹- تدویرمزم های شعرو ادب برای شاگردان لیلیه طبق تقسیم اوقات.

۲۰- تامین ارتباط فرهنگی با برخی از مراجع نشراتی و فرهنگی واقع پشاور از آن جمله مجلات مستقبل باختر و نشریه زن افغان.

۲۱- توزیع یکصد جلد شماره

چهارم مجله روشنندان ارگان نشراتی انجمن نابینایان افغانستان به موسسات و مراجع فرهنگی و ادبی.

۲۲- اخذ تمصیر جدید برای دفتر انجمن نابینایان واقع شهر کابل.

۲۳- معرفی ده نفر نابینا به مدارس پشاور و یک نفر نابینا به مدرسه حفظ قرآن کریم (ضیاء المدارس واقع پل چرخي کابل)

۲۴- ملاقات مسئولین دفتر انجمن نابینایان شهر کابل با موسسه UNHCR به ارتباط معاشات باقیمانده پروژه های ۱۹۹۸ و حصول اطمینان از آن موسسه.

۲۵- درس جهت یابی و درس خط بریل برای نابینایان در شهر مزار شریف.

۲۶- ... روی پنج

نفر نابینا در شهر مزار شریف.

۲۷- درس جهت یابی و درس خط بریل برای نابینایان شهر هرات.

۲۸- ملاقات تاریخی ۲۸/۹/۹۹ سکرتر جنرال و مسئول اداری انجمن نابینایان با مسئولین موسسه I.R.C و تقدیم Conceptpaper جهت کمک به نابینایان.

۲۹- دایر نمودن کورس لویژن از تاریخ ۱۶/۸/۹۹ - ۱۳/۸/۹۹ برای معلمین مربوط انجمن نابینایان به

17

کمیتهء فرهنگي انجمن نابینایان از همکاری و خدمات خوب و به موقع محترم عزت اله (آرمان) در قسمت تهیه فلم هاي مستند از کار و فعالیت انجمن، تهیه و ترتیب رسالهء مصور و چاپ شماره پنجم مجلهء روشن دلان ابراز سپاس و قدرداني نموده و برای آن دوست محترم استدعای موفقیت هاي هرچه بیشتر می نماید.

ستاسو لیکونو ته سترکی په لاریو

زمونږ پته دا ده: د افغانستان (ا.ن.ا) په کابل او پشاور کې زمونږ مرکزونه

زمونږ آدرس په پېښور کې

Our Address in Peshawar
Gul Haji Plaza. Fourth Floor Flat No:410
University Town Peshawar, Pakistan
Phons: 841563 & 40861
Fax: (019) 40861
E-mail: aaob @ psh. brain net. pk.

زمونږ آدرس په کابل کې

Our Address in Kabul
Charahi Haji Yaqub
Next to I.C. R.C Office
Tel: 30943
Kabul, Afghanistan

عبدالباقي بريال

مدیر مسؤل

متهم

هیت تحریر

تحت نظر

تصاویر خودکفایی و متگی به خود شدن نابینایان را نشان میدهد.

کمپوز و چاپ: هوتک لیزر کمپیوتر گل حاجی پلازا- منزل دوم اطاق ۲۱۳
تلفون، فاکس: ۴۵۴۶۱